

STATUT

Sindikata radnika trgovine
i uslužnih djelatnosti

-PREČIŠĆEN TEKST-

Sarajevo, Oktobar 2025. godine

Sadržaj

- I OSNOVNE ODREDBE
- II ČLANSTVO U SINDIKATU RADNIKA TRGOVINE I USLUŽNIH DJELATNOSTI - PRAVA I OBAVEZE
- III ZASTUPANJE I PREDSTAVLJANJE SINDIKATA
  - III-a PREDSDJEDNIK/CA SINDIKATA
  - III-b POTPREDSDJEDNIK/CA SINDIKATA
- IV ORGANIZACIONA STRUKTURA
  - IV-a SINDIKALNA PODRUŽNICA
  - IV-b SINDIKALNI POVJERENIK/CA
  - IV-c REGIJA - REGIONALNI ODBOR
  - IV-d REGIONALNI POVJERENIK/CA
  - IV-e SEKCIJE SINDIKATA RADNIKA TRGOVINE I USLUŽNIH DJELATNOSTI
- V ORGANI SINDIKATA RADNIKA TRGOVINE I USLUŽNIH DJELATNOSTI
  - V-a SKUPŠTINA
  - V-b UPRAVNI ODBOR
  - V-c STATUTARNA KOMISIJA
- VI NAČIN DONOŠENJA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA I IZVJEŠTAJA O RADU
- VII DEMOKRATSKO DJELOVANJE
- VIII ZAKLJUČIVANJE KOLEKTIVNIH UGOVORA
- IX INSTITUCIONALNE AKCIJE I POSTUPAK MIRENJA
- X OBRAZOVANJE, OSPOSOBLJAVANJE I INFORMISANJE
- XI STICANJE I RASPOLAGANJE IMOVINOM SINDIKATA
- XII JAVNOST RADA
- XIII UVJETI I POSTUPCI ZA PRIPAJANJE, RAZDVAJANJE, TRANSFORMACIJU ILI PRESTANAK RADA SINDIKATA
- XIV PRAVILA O PRERASPODJELI IMOVINE, U SLUČAJU PRESTANKA RADA SINDIKATA
- XV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Na osnovu člana 14. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine FBiH“, broj 45/02), 7. Skupština Sindikata radnika trgovine i uslužnih djelatnosti, održana dana 18.10.2025. godine, donijela je:

S T A T U T

SINDIKATA RADNIKA TRGOVINE I USLUŽNIH DJELATNOSTI

I.

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom uređuje se:

- naziv i sjedište sindikata;
- ciljevi i djelatnost sindikata;
- zastupanje i predstavljanje sindikata;
- organe sindikata, njihove ovlasti, način imenovanja i opoziva, trajanje mandata, kvorum i pravila glasanja, uključujući i pitanja o kojima se odlučuje kvalificiranom većinom, funkciju lica ovlaštenog da saziva skupštinu;
- oblik i sadržaj pečata sindikata;
- sticanje i raspolaganje imovinom;
- način donošenja finansijskog izvještaja i izvještaja o radu;
- postupak za donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih općih akata sindikata;
- uvjete i način ućlanjenja, prestanak članstva, kao i prava, dužnosti i odgovornost članova sindikata;
- uvjete i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ili prestanak rada sindikata;
- pravila za raspodjelu preostale imovine u slučaju prestanka rada sindikata.

Statutom se mogu urediti i druga pitanja od značaja za ciljeve i djelatnost sindikata.

Naziv i sjedište sindikata

Član 2.

Sindikrat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti (u daljnjem tekstu Sindikat) je demokratska i jedinstvena organizacija, koju čine dobrovoljno učlanjeni radnici iz djelatnosti trgovine i uslužnih djelatnosti svih nacionalnosti, političkih i vjerskih uvjerenja, udruženi radi zaštite i unapređenja svojih općih, profesionalnih i ekonomskih interesa.

Sindikrat je nezavisan od vlada, partija, vjerskih zajednica, uprave i poslodavaca.

Puni naziv Sindikata je: *SINDIKAT RADNIKA TRGOVINE I USLUŽNIH DJELATNOSTI*

Skraćeni naziv je: *STBiH*

U pravnom prometu sindikat može upotrebljavati i naziv na engleskom jeziku: **COMMERCE AND SERVICE WORKER'S UNION.**

Sjedište Sindikata je u Sarajevu, Obala Kulina Bana broj 1.

Regionalne organizacije Sindikata:

- „Sindikrat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti“ – SO Odbor ZE-DO Kantona Zenica
Potočani 220, Jelah
- „Sindikrat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti“ – SO Kantonalni odbor ST BiH Kanton
Sarajevo
Obala Kulina bana 1, Sarajevo
- „Sindikrat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti“ – SO Kantonalni odbor Tuzla
Pozorišna 2, Tuzla
- „Sindikrat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti“ – SO Regija Sjeverozapad
Brežičani bb, Prijedor

Osnovne Organizacije Sindikata - Sindikalne podružnice

- Sindikalna organizacija „DD BOSNA“
Bare, Gračanica
- SO „Grateks“ d.o.o. Sarajevo
Kundurđiluk 14, Sarajevo
- SO „Planika-Flex“ Sarajevo
Hajrudina Šabanije 39, *Sarajevo*
- SO „Centar Skenderija“ Sarajevo
Terezija, Sarajevo
- SO „ZOI-84-OCS“ Sarajevo
Branilaca Sarajeva 21, Sarajevo
- Sindikalna podružnica „Konzum“ d.o.o. Sarajevo
Kamenolom 10, Sarajevo
- Sindikalna podružnica „Bingo“ d.o.o. Tuzla
Bosanska poljana bb, Tuzla
- Sindikalna podružnica „Dom penzionera“ Tuzla
Filipa Kljajića 22, Tuzla

- Sindikalna podružnica „iNovine“
Kolodvorska 12, Sarajevo
- Sindikalna podružnica „Defter“
Gatačka 20, Sarajevo
- Sindikalna podružnica „Magros veletrgovina DD“
Vrbanja 1, Sarajevo
- Sindikalna podružnica „Pepco“
Skenderpašina br.1, Sarajevo

Član 3.

Sindikata ima status pravnog lica i djeluje u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima u BiH.

Oblik i sadržaj pečata Sindikata;

Član 4.

Pečat Sindikata je okruglog oblika, promjera 3 cm, obodno ispisan nazivom i sjedištem Sindikata, sa amblemom u srednjem dijelu pečata.

Amblem se sastoji od pet elemenata. Na kružnoj formi su u vizuelni odnos stavljena četiri oblika koji imaju višeslojnu simboliku. Oni predstavljaju interakciju između kupaca i trgovaca na kasi, također predstavljaju pružanje ruke jednog trgovca drugom i simboliziraju solidarnost i jedinstvo sindikalne organizacije kakva je STBIH.

Oblik predstavlja i slovo S - sindikat i solidarnost.

Pečati regionalnih odbora i podružnica izgledom su identični pečatu Sindikata sa nazivom i sjedištem regionalnog odbora odnosno podružnice unutar pečata.

Član 5.

Svrha i programski ciljevi Sindikata su:

Unapređenje pravnih i ekonomskih uslova u cilju adekvatne zaštite članova, te ostvarivanje socijalnih prava svakog člana u Sindikatu.

Zaštita i promovisanje ekonomsko-socijalnih interesa članova putem kolektivnog pregovaranja.

Organizovanje industrijskih akcija.

Član 6.

Djelatnost Sindikata je:

- zaštita prava članstva na radu i po osnovu rada od svake samovolje poslodavca
- vođenje tripartitnih pregovora
- zaključivanje kolektivnog ugovora na nivou grane, regije i kompanije

- ostvarivanje socijalne i zdravstvene zaštite
- utvrđivanje najniže cijene rada
- uticaj na donošenje normativa koji su od značaja za tržište rada i radne snage
- zalaganje za prava članova u pogledu radno pravnog statusa
- osnivanje fondova pomoći radi jačanja sindikalne pomoći i u slučaju štrajka, nezaposlenosti, bolesti i smrti
- održavanje kontakata sa sindikatima drugih zemalja
- putem štampe i drugih sredstava javnog informisanja uticati na javno mišljenje u korist rješavanja problematike koja se tiče članstva Sindikata
- zalaganje za zdraviju ljudsku i radnu okolinu
- obrazovanje i stručno osposobljavanje članstva
- razvoj demokratskih procesa i izgradnja pravne i socijalne države, sa jednakim šansama i pravima
- borba protiv siromaštva
- borba za ravnopravnog položaja žena i mladih i njihovo veće angažovanje u sindikat
- obrazovanje i stručno osposobljavanje članstva
- provođenje konvencija MOR-a

II.

ČLANSTVO U SINDIKATU - PRAVA I OBAVEZE

Član 7.

Član Sindikatu može postati svako zaposlen u djelatnosti trgovine na veliko i malo, trgovine nafte i naftnim derivatima, trgovinskih usluga kao što su posredovanje, zastupanje, komisione usluge i usluge uskladištenja, špedicije, kontrole kvaliteta i kvantiteta robe, osiguranja robe, robnih berzi, marketinga, tržnica na veliko i malo, trgovinskih centara, stočnih pijaca, vašara i sajмова, ugostiteljstva i turizma poslovnih i intelektualnih usluga, ekonomskih, organizaciono-tehnoloških usluga, zanatskih i drugih djelatnosti, koji dobrovoljno potpiše pristupnicu Sindikata kojom potvrđuje prihvaćanje svih odredbi ovog Statuta i svih drugih odluka nadležnih sindikalnih tijela.

Članovi Sindikata mogu biti nezaposleni radnici i penzioneri pomenutih djelatnosti kao i učenici i studenti koji se osposobljavaju za obavljanje djelatnosti iz stava 1. ovog člana

Svojim učlanjenjem član utiče na masovnost i jačinu sindikata, planiranje implementacije njegovih aktivnosti, kreiranje sindikalne politike, te afirmaciju sindikalnog pokreta u BiH društvu i Evropi uopšte.

Član 8.

Pristup u članstvo Sindikata je dobrovoljan.

Izjava za pristup podnosi se u propisanom pisanom obliku Sindikatu putem predsjednika sindikalne organizacije ili Upravnom odboru Sindikata.

Po prijemu u članstvo Sindikata, član dobiva člansku iskaznicu i od dana prijema ima prava i obaveze člana Sindikata.

Pravo korištenja usluga Sindikata član stiče nakon šest mjeseci članstva u sindikatu i uplatom članarine. Pri korištenju usluga Sindikata, član mora pokazati svoju člansku iskaznicu.

Oblik i sadržaj članske knjižice utvrđuje Upravni odbor svojom odlukom.

Član 9.

Sindikata može imati počasne članove udruženja koji su svojim djelovanjem doprinijeli jačanju i afirmaciji Sindikata. Počasni članovi Sindikata mogu prisustvovati svečanim sjednicama Sindikata u statusu delegata na sjednicama Skupštine, bez prava glasa i učestvovanja u donošenju odluka Skupštine.

Počasni članovi Sindikata ne mogu biti članovi Upravnog odbora.

Član 10.

Član sindikata ima pravo na:

1. pomoć i zaštitu u ostvarivanju prava na rad, prava iz rada i po osnovu rada;
2. besplatnu pravnu pomoć u društvu odnosno kod poslodavca, na sudu i drugim državnim tijelima i institucijama;
3. materijalnu pomoć u skladu sa ekonomskim mogućnostima sindikata (bolest, nesreća na radu, sudjelovanje u štrajku itd.);
4. učešće u rekreativnim, kulturnim i obrazovnim aktivnostima Sindikata;
5. upravljanje i korištenje posebnih namjenskih sindikalnih fondova (osiguranje, penzioni fond i drugi fondovi);
6. pravodobnu informaciju o uvođenju novih tehnologija i drugih inovacija radi kojih su potrebni njegovo usavršavanje ili prekvalifikacija;
7. organizovanu pomoć Sindikata u obrazovanju, prekvalifikaciji i stručnom osposobljavanju;
8. pravo na izbor i opoziv svih rukovodstava Sindikata, kao i pravo da bude biran u sindikalne organe;
9. pravo na kontrolu rada svih rukovodstava i tijela Sindikata, te pravo inicijative za utvrđivanje njihove odgovornosti, kao i odgovornosti svakog člana bilo kojeg tijela Sindikata;
10. pravo na sindikalno informisanje, obrazovanje i osposobljavanje za rad u Sindikatu i za potrebe Sindikata;
11. pravo na nagrade i priznanja što ih dodjeljuje Sindikat;
12. druga prava utvrđena određenim aktima i odlukama Sindikata;
13. učešće na međunarodnim manifestacijama zavisno od svojih interesovanja i potreba.

Obim i način ostvarivanja prava iz prethodnog stava regulišu se pravilnikom o korištenju pojedinih prava.

Član 11.

Obaveze člana Sindikata su:

- pridržavati se Statuta Sindikata i svih odluka nadležnih sindikalnih tijela;

- redovno plaćati sindikalnu članarinu;
- aktivno sudjelovati u akcijama Sindikata;
- inicirati poboljšanje radnog i socijalnog statusa;
- obrazovati se i osposobljavati za sindikalni rad;
- Učestvovati u drugim sindikalnim akcijama;
- Čuvati ugled sindikata;
- Pravovremeno djelovati prema povjereniku/ci, regionalnom povjereniku/ci ili kancelariji Sindikata;

Član 12.

Član Sindikata može biti isključen iz Sindikata ako je:

- svojevolumnim istupanjem uz pisanu izjavu da više ne želi biti član Sindikata;
- ako bez opravdanog razloga tri (3) mjeseca u toku godine ne plati članarinu;
- pronevjerio sindikalnu imovinu;
- djeluje u organizaciji koja se neprijateljski odnosi prema Sindikatu;
- odbije sudjelovati ili ometa akcije koje provodi Sindikat;
- ako član svojim postupcima i ponašanjem neargumentovano napada i vrijeđa svoje sindikalne kolege i sindikalno rukovodstvo i time ruši ugled sindikata;
- član Sindikata, koji je pravosnažnom odlukom suda na izdržavanju zatvorske kazne duže od tri mjeseca;

Nadležni organ Sindikata dužan je članu predati odluku o isključenju, odnosno odluku o prestanku članstva uručiti u pisanom obliku.

U podružnici odluku o isključenju iz članstva donosi povjereništvo sindikalne podružnice, uz saglasnost Regionalnog odbora u Sindikatu.

Na odluku o isključenju iz Sindikata član ima pravo žalbe Statutarnoj komisiji Sindikata u roku od 15 dana od dana primitka odluke u pisanom obliku.

Statutarna komisija dužna je donijeti odluku o žalbi u roku od trideset (30) dana od dana primitka žalbe u pisanom obliku.

Protiv odluke Statutarne komisije Sindikata, član ima pravo žalbe Upravnom odboru u roku od trideset (30) dana od dana primitka odluke Statutarne komisije Sindikata.

Upravni Odbor dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od tri (3) mjeseca i predati je članu u pisanom obliku.

Odluka Upravnog Odbora je konačna.

Član 13.

Većinski vlasnik kompanije, radnje, članovi uprave kompanije i zaposleni ovlašteni za zastupanje poslodavca ne mogu biti članovi Sindikata.

Članovima Sindikata čija kompanija prestane postojati zbog stečaja ili likvidacije ili su privremeno ostali bez posla, članstvo ne prestaje osim ako oni to sami ne žele.

Članu sindikata koji je imenovan od strane kompanije na funkciju koja je bliska Upravi iste, zamrzava se članstvo u sindikatu, organima sindikata i sindikalne podružnice.

Odluku o zamrzavanju na osnovu pisane argumentacije dostavljene od strane sindikalne podružnice donosi Predsjednik/ca STBiH.

III

ZASTUPANJE I PREDSTAVLJANJE SINDIKATA RADNIKA TRGOVINE I USLUŽNIH DJELATNOSTI

Član 14.

Sindikata zastupa i predstavlja Predsjednik/ca kojeg/ju bira Skupština. Predsjednik/ca može ovlastiti Potpredsjednika/cu kao i druge članove Upravnog odbora zavisno od njihovih kompetencija da u određenim situacijama zastupaju i predstavljaju Sindikat u onim okvirima koja ime dozvoljava dato ovlaštenje.

Mandat predsjednika/ce traje četiri godine.

III-a PREDSJEDNIK/CA SINDIKATA

Član 15.

Nadležnosti predsjednika/ce Sindikata su sljedeće:

- predstavlja i zastupa Sindikat i njegov Upravni odbor, saziva sjednice Upravnog odbora i njima rukovodi,
- odgovoran je za provođenje odluka i zaključaka Upravnog odbora,
- priprema sjednice i prijedloge odluka i zaključaka, te organizuje realizaciju istih,
- brine se i organizuje provedbu programskih osnova i programa rada Upravnog odbora,
- inicira i koordinira aktivnosti organa Sindikata,
- imenuje sekretara za informativnu, edukativnu i međunarodnu aktivnost
- imenuje kadrove Sindikata,
- donosi odluku o načinu obavljanja stručno-administrativnih poslova,
- brine o saradnji i zajedničkoj aktivnosti s organima sindikata u BiH, kao i za međunarodnu saradnju,
- odobrava isplatu sredstava do iznosa koji utvrdi Upravni odbor,
- obavlja druge poslove u skladu sa Statutom i odlukama Upravnog odbora,
- daje saglasnost na otkaz sindikalnom povjereniku/ci,
- upravlja i raspolaze imovinom Sindikata u skladu sa članovima 61. do 65. ovog Statuta.

Funkcija predsjednika/ce Sindikata obavlja se profesionalno.

III-b POTPREDSJEDNIK/CA SINDIKATA

Član 16.

STBIH ima jednog potpredsjednika/cu

Potpredsjednika/cu imenuje Upravni Odbor STBIH na prijedlog Predsjednika/ce.

Potpredsjednik/ca mijenja Predsjednika/cu Sindikata u njegovoj/njenoj odsutnosti sa pravima i obavezama predsjednika/ce, osim u onim slučajevima kada po članu 14. ovog Statuta ovlaštenje ima neki od drugih članova Upravnog odbora.

Za svoj rad odgovoran/na je Upravnom odboru, i Predsjedniku/ci.

Funkcija potpredsjednika/ce je na volonterskoj osnovi.

Mandat potpredsjednika/ce traje četiri godine.

IV.

ORGANIZACIONA STRUKTURA SINDIKATA RADNIKA TRGOVINE I USLUŽNIH DJELATNOSTI

IV-a SINDIKALNA PODRUŽNICA

Član 17.

Najniži oblik organizovanja Sindikata jeste sindikalna podružnica.

Uslov da se formira sindikalna podružnica je najmanje 5 /pet/ članova. U tom slučaju svi članovi sindikalne podružnice imaju status sindikalnog povjereništva.

Član 18.

Sindikalna podružnica ima ovlaštenja u pravnom prometu za obavljanje pravnih radnji u okviru djelatnosti sindikata.

Sindikalna podružnica može imati transakcijski račun za obavljanje platnog prometa.

Saglasnost za otvaranje računa iz stava 2. ovog člana daje Predsjednik/ca Sindikata.

Član 19.

Članovi Sindikata u kompaniji čiji se dijelovi nalaze na području jedne ili više opština, mogu da organizuju podružnicu na svakom dijelu ako broji više od 5 članova.

U složenim sistemima (kompanija koje egzistiraju u više gradova BIH) može se organizovati jedinstvena podružnica ili za svaku kompaniju zasebna podružnica.

Ako u složenim sistemima djeluje više sindikalnih podružnica, one dogovorno utvrđuju pitanja od zajedničkog interesa i način njihovog rješavanja.

Radi koordinacije rada, konstituiše se koordinacioni odbor koji se sastoji od glavnih povjerenika/ca svih podružnica Sindikata u kompaniji.

Predsjednika/cu koordinacionog odbora biraju povjerenici svih podružnica te kompanije iz svojih redova.

Pojedinačni članovi udružuju se u podružnicu Regije ili podružnice gradova jedne regije ako to zahtjeva njihova brojnost, i kao takvi imaju se smatrati kao i svaka druga sindikalna podružnica.

Član 20.

Tijela Sindikata u podružnici jesu:

- Skupština
- Sindikalno povjereništvo
- Odbor za reviziju

Skupština je najviše tijelo podružnice, a sačinjavaju je svi članovi podružnice, odnosno izabrani delegati, ovisno o broju članova koji se utvrđuje odlukom povjereništva podružnice.

Sindikalno povjereništvo čini povjerenik/ca i izabrani članovi sindikalne podružnice.

Povjereništvo bira glavnog povjerenika/cu koji predstavlja i zastupa sindikalnu podružnicu.

U odsutnosti glavnog povjerenika/ce zastupa ga njegov zamjenik ili lice koje povjereništvo ovlasti.

Povjereništvo bira Skupština na način utvrđen pravilima podružnice.

Mandat povjereništva traje četiri godine.

Ako se podružnica ne može konstituirati ili ne djeluje iz bilo kojeg razloga, predsjednik/ca Sindikata ima pravo imenovati povjerenika/cu, čiji mandat traje do konstituisanja podružnice.

Ukoliko je član Sindikalnog povjereništva otišao ili dao ostavku na funkciju Sindikalno povjereništvo može provesti dodatni izbor vršioca dužnosti novog člana do održavanja Skupštine.

Ako se broj članova Sindikalnog povjereništva smanji za polovinu neophodno je održati novu Skupštinu i provesti nove izbore.

Za rad Skupštine potrebna je prisutnost najmanje 2/3 delegata od ukupnog broja delegata Skupštine, a odluke su pravosnažne, ako se za njih izjasni većina prisutnih delegata Skupštine.

Član 21.

Skupština sindikalne podružnice saziva se svake četiri godine, a po potrebi i češće. Na skupštini sindikalne podružnice sindikalno povjereništvo obavezno je podnijeti izvještaj o svom radu.

Na prijedlog $\frac{1}{3}$ članova sindikalne podružnice, povjereništvo je dužno sazvati vanrednu skupštinu.

Prijedlog se dostavlja povjereništvu u pisanom obliku.

Ukoliko članstvo ukaže nepovjerenje cijelom ili dijelu povjereništva ono je u roku od 30 dana dužno provesti izbore.

Ako to ne učine u navedenom roku, izbore će u sljedećih 30 dana provesti Upravni odbor Sindikata.

Predsjednik/ca Sindikata ima pravo sazvati vanrednu skupštinu podružnice, ukoliko povjerenik/ca ili povjereništvo ne rade u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Predsjednik/ca Sindikata ima pravo predložiti Upravnom odboru STBiH isključenje sindikalne podružnice ukoliko se iscrpe sve mogućnosti iz prethodnih stavova

Za rad Skupštine potrebna je prisutnost najmanje 2/3 delegata od ukupnog broja delegata Skupštine, a odluke su pravosnažne, ako se za njih izjasni većina prisutnih delegata Skupštine.

Član 22.

U kompanijama gdje se ne mogu ispuniti uslovi iz člana 17. Statuta za formiranje podružnice, radnici mogu pojedinačnim potpisivanjem pristupnica postati članovi Sindikata.

Pristupnice će dobiti od strane predsjednika/ce Regionalnog odbora ili sekretara za odnose sa članstvom i biti će registrovani kao pojedinačni članovi sindikalne podružnice što je regulisano članom 19. ovog Statuta.

Član 23.

OBAVEZE SINDIKALNE PODRUŽNICE:

- zaštita i unapređenje položaja radnika, ostvarivanje odgovarajućih zarada i za zaposlene stimulatívne podjele dobiti;
- sigurnost zaposlenja radnika, njihovog socijalnog položaja i humanizacije rada;
- poboljšanje uslova rada, zaštite na radu i zdrave radne okoline;
- zaštita i ostvarivanje prava iz rada i na osnovu rada, uključujući zastupanje članova u radnim sporovima;
- nadzor primjene Kolektivnog ugovora, Statuta i drugih opštih akata društva;
- ostvarivanje prava zaposlenih u donošenju odluka i suodlučivanju u društvima;
- osiguravanja slobode i uslova sindikalnog djelovanja u kompaniji;
- prikupljanje sindikalne članarine i upravljanje istom;
- izvještavanje i planiranje u skladu sa strategijom Sindikata;
- finansijsko izvještavanje Regionalnom odboru.

Sindikalna podružnica je odgovorna svojim članovima i Regionalnom odboru.

Član 24.

PRAVA SINDIKALNE PODRUŽNICE

Sindikalna podružnica ima pravo da:

- Predlaže i učestvuje u donošenju odluka na nivou Regije
- Donosi odluke vezane za rad na svom nivou
- Koristi materijalne i druge resurse regionalne kancelarije

IV-b - SINDIKALNI POVJERENIK/CA

Član 25.

U ostvarivanju svojih prava, članovi Sindikata prvo se obraćaju sindikalnom povjereniku/ci u svojoj sindikalnoj podružnici.

Izabrani povjerenik/ca je obavezan promovirati i zastupati svoje članove u tijelima Sindikata, pred poslodavcima i djelovati u svojoj lokalnoj zajednici, te zastupati interese i potrebe svojih članova.

Povjerenik/ca je dužan inicijative i zahtjeve članova dostaviti nadležnim tijelima, a po potrebi i tijelima Sindikata izvan kompanije i zahtijevati da se o njima donese odluka, a o rezultatu obavijestiti inicijatora i podnosioca zahtjeva.

Povjerenici i povjereništva dužni su prema potrebi, a na zahtjev članova, obavezno sazivati sastanke Sindikata radi zauzimanja stavova o pojedinim pitanjima i informisanja članova o realizaciji usvojenih zaključaka.

Način izbora zavisi od veličine i teritorijalne organiziranosti podružnice.

Za svoj rad odgovoran je članstvu svoje podružnice i regionalnom odboru .

Mandat sindikalnog/e povjerenika/ce traje četiri godine.

Član 26.

Obaveze sindikalnog povjerenika/ce:

- zaštita prava radnika iz rada i po osnovu rada,
- davanje inicijative, mišljenja i prijedloga u vezi s odlukama koje su značajne za rad i poslovanje društva, a koje se bitno odražavaju na položaj radnika,
- nadzor i provođenje inicijativa i odluka Sindikata,
- pregovaranje i potpisivanje Kolektivnog ugovora na nivou društva, uz pomoć Regionalnog povjerenika/ce ili Predsjednika/ce Sindikata, te isti može potpisati uz saglasnost Predsjednika Sindikata,
- prikupljanje podataka potrebnih za pregovaranje o zaradama i utvrđivanje tehnoloških viškova,
- pregovaranje o kriterijima tehnološkog viška i načina njegovog rješavanja,
- kontrola provođenja zakona kojima se uređuju prava radnika iz rada i na osnovu rada, opštih akata i kolektivnih ugovora,
- poboljšanje uslova rada, zaštite na radu, kontrola zaštite na radu, briga za radnu okolinu,
- provođenje odluka viših organa Sindikata
- Pravljenje redovnih izvještaja o svom radu i dostavljanje svim članovima svoje podružnice,
- Izvještavanje regionalnog odbora o svim aktivnostima u podružnici kao i o finansijskom poslovanju.

IV-c REGIJA - REGIONALNI ODBOR

Član 27.

Regija je organizacioni oblik koji čine sve podružnice s tog područja na nivou radnog mjesta, kompanije i individualni članovi.

Radi ostvarivanja interesa na području jedne regije formira se Regionalni odbor na čelu sa Regionalnim povjerenikom/com.

Regionalni odbor je operativno i odlučujuće tijelo koje čine predstavnici sindikalnih podružnica inividualnih članova, mladih i žena, članova Sindikata sa tog područja izabrani na osnovu kriterija koje donosi Upravni odbor.

Regionalni odbor broji najmanje 3 /tri/ člana.

Organizacija i način rada Regionalnog odbora regulisat će se Poslovníkom o radu.

U regijama gdje nije moguće formirati Regionalni odbor, Upravni odbor Sindikata imenuje lice koje će obavljati funkciju regionalnog povjerenika/ce.

Geografsko područje djelovanja Regionalnog odbora donosi Upravni odbor Sindikata.

Mandat Regionalnog odbora traje četiri godine.

Za rad Regionalnog odbora potrebna je prisutnost najmanje 2/3 članova od ukupnog broja članova Regionalnog odbora, a odluke su pravosnažne, ako se za njih izjasni većina prisutnih.

Član 28.

OBAVEZE REGIONALNOG ODBORA :

- donosi svoj Poslovník o radu i pravila organizovanja u skladu sa instrukcijama i odlukama Upravnog odbora,
- koordinira sve sindikalne akcije na nivou regije,
- provodi program i odluke Sindikata,
- inicira i preuzima akcije u svrhu rješavanja problema djelatnosti na nivou regije,
- prati primjenu kolektivnog ugovora na nivou regije,
- odlučuje o broju članova Regionalnog odbora i bira isti,
- organizuje uvjete za obrazovanje i osposobljavanje sindikalnih povjerenika/ca za sindikalni rad,
- bira, prati i kontroliše rad svojih predstavnika u Upravnom odboru i ostalim tijelima i organima,
- saraduje sa drugim Sindikatima na tom području,
- Regionalni odbor bira svog Glavnog povjerenika/cu koji je po funkciji član Upravnog odbora Sindikata,
- Planiranje i izvještavanje u skladu sa planom i strategijom.

Član 29.

PRAVA REGIONALNOG ODBORA

- Samostalno djeluje na tom nivou u skladu sa Upravnog odbora i u koordinaciji s istim,
- Predlaže i učestvuje u donošenju Odluka Upravnog odbora Sindikata,
- Koristi pravo na materijalne i ljudske resurse glavne kancelarije Sindikata,

IV-d REGIONALNI POVJERENIK/CA

Član 30.

Nadležnosti regionalnog povjerenika/ce:

- predstavlja i zastupa Sindikat na nivou regije,
- provođenje akcija i inicijativa za učlanjanje potencijalnog članstva,
- provođenje odluka Upravnog odbora Sindikata,
- pripremanje sjednica i prijedloga odluka i zaključaka Regionalnog odbora,
- koordiniranje svih sindikalnih aktivnosti na nivou regije,
- iniciranje i preduzimanje aktivnosti u svrhu rješavanja problema djelatnosti na nivou regije,
- pomoć u radu sindikalnim podružnicama i povjerenicima,
- vođenje evidencije o članstvu i ažuriranje naplate članarine u regiji,
- planiranje i izvještavanje u skladu sa planom i strategijom,
- redovno pisanje finansijskog izvještaja (minimalno 2 puta godišnje).

Regionalni povjerenik/ca je odgovoran članovima, članovima Regionalnog odbora i Upravnom odboru Sindikata.

Regionalni povjerenik/ca svoju funkciju obavlja, zavisno od broja članova i materijalnih mogućnosti Sindikata u regiji, volonterski ili profesionalno.

Mandat Regionalnog povjerenika/ce traje četiri godine.

IV-e SEKCIJE SINDIKATA

Član 31.

Sindikat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti iz svog članstva formira dvije sekcije: STBiH žene i STBiH mladi .

STBiH žene čine sve članice Sindikata žene organizirane preko Koordinacijskog komiteta STBiH žene i na regionalnom principu.

STBiH žene samostalno biraju svoje rukovodstvo slijedeći opšte principe Sindikata i u skladu sa ovim Statutom.

Član 32.

STBiH mladi Sindikata čine svi članovi Sindikata mlađi od 30 godina organizirani kroz regionalne organizacione jedinice STBiH mladi

STBiH mladi samostalno biraju svoje rukovodstvo slijedeći opšte principe Sindikata i u skladu sa ovim Statutom.

Predsjednik/ca STBiH mladi u trajanju svog mandata mora zadovoljavati uslove iz stava 1. ovog člana. Ta funkcija obavlja se volonterski i u skladu sa ovim Statutom.

V.

ORGANI SINDIKATA RADNIKA TRGOVINE I USLUŽNIH DJELATNOSTI

Član 33.

Organi Sindikata radnika trgovine i uslužnih djelatnosti su:

Skupština
Upravni odbor,
Statutarna komisija

V-a SKUPŠTINA

Član 34.

Najviši upravni organ Sindikata radnika trgovine i uslužnih djelatnosti, kojemu pripadaju sva ovlaštenja u granicama ovog Statuta je Skupština.

Skupština se održava svake četvrte godine.

Odluku o datumu i mjestu održavanja Skupštine, kao i o broju delegata donosi Upravni odbor Sindikata, najkasnije dva mjeseca prije njegovog održavanja.

Delegata Skupštine biraju regije na osnovu kriterija koje donosi Upravni odbor Sindikata

Član 35.

Skupština sindikata, u pravilu radi u plenumu.

Za rad Skupštine potrebna je prisutnost najmanje 2/3 delegata od ukupnog broja delegata Skupštine, a odluke su pravosnažne, ako se za njih izjasni većina prisutnih delegata Skupštine.

Skupštinom rukovodi Radno predsjedništvo Skupštine kojeg bira Skupština a odluke donesene na Skupštini potpisuje predsjedavajući Radnog predsjedništva Skupštine.

Član 36.

Vanredna Skupština Sindikata može se sazvati na inicijativu Upravnog odbora ili 1/3 članstva Sindikata.

Vanrednu Skupštinu imaju pravo sazvati Odbor za reviziju ili Statutarna komisija, ako imaju valjanih dokaza da se u Sindikatu krše statutarne odredbe ili postupka nezakonito.

Član 37.

Vanrednu Skupštinu Sindikata saziva predsjednik/ca Sindikata na osnovu pisanog i obrazloženog zahtjeva.

Vanredna Skupština se treba sazvati u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Podnosilac zahtjeva dužan je pripremiti prijedlog dokumenata za Vanrednu Skupštinu.

Ukoliko predsjednik/ca Sindikata u zadanom roku ne sazove Vanrednu Skupštinu, to ima pravo učiniti predsjednik/ca Statutarne komisije.

Član 38.

Nadležnosti Skupštine Sindikata:

- Donosi poslovnik o radu Skupštine
- Bira radna tijela Skupštine
- usvaja Statut Sindikata, kao i njegove izmjene i dopune,
- donosi programske dokumente,
- ocjenjuje rezultate djelovanja Sindikata na osnovu izvještaja o radu predsjednika/ce Sindikata i Upravnog odbora, regionalnih odbora i njihovih povjerenik/ca, Statutarne komisije.
- bira i razrješava Predsjednika/cu Sindikata, članove Upravnog odbora, Statutarnu komisiju i Internog finansijskog revizora
- donosi odluku o pristupanju u članstvo ili istupanju iz članstva nacionalnim sindikalnim centralama ili međunarodnim konfederacijama,
- donosi odluku o pripajanju, razdvajanju ili prestanku rada Sindikata,
- raspravlja i odlučuje o drugim pitanjima značajnim za Sindikat.

Član 39.

Vijeće delegata je instrument Skupštine koje ima mandat da provodi evaluaciju rada organa i tijela Sindikata i predlaže mjere i odluke proizašle iz nalaza evaluacije

Vijeće delegata formira Komisiju za antikorupcijske politike i strategije

Vijeće delegata broji 7 članova

Na zahtjev Upravnog odbora Sindikata svaka regija imenuje po jednog člana Vijeća

Sekcija žena i Sekcija mladih imenuj po jednog člana Vijeća

Član Vijeća ne može bit član organa i tijela Sindikata

Vijeće donosi svoj Poslovnik o radu

Za rad Vijeća potrebna je prisutnost najmanje 2/3 članova Vijeća, a odluke su pravosnažne, ako se za njih izjasni većina prisutnih članova.

Mandat Vijeća traje četiri godine

Član 40.

Nadležnosti Komisije za antikorupcijske politike i strategije:

- Izrada Akcionog plana za borbu protiv korupcije za svaki mandatni period;
- koordinacija i nadzor nad sprovođenjem Akcionog plana, te davanje mišljenja i instrukcija o pitanju njihovog sprovođenja;
- u koordinaciji sa organima Uprave, analiziranje dostavljenih podataka s ciljem utvrđivanja pojava koruptivnog djelovanja, te preduzimanje neophodnih mjera u skladu sa zakonom;
- prikupljanje i analiziranje statističkih i drugih podataka, te informiranje svih relevantnih subjekata u STBiH o rezultatima istraživanja;
- postupanje po zaprimljenim prijavama s indicijama koruptivnog ponašanja u skladu s važećim propisima;
- praćenje efekata sprovođenja aktivnih zakona i podzakonskih akata čiji je cilj prevencija korupcije i davanje mišljenja i instrukcija o pitanju njihovog sprovođenja;
- javno publiciranje informacija o stanju borbe protiv korupcije u STBiH;
- prikuplja i analizira sve postojeće kontrolne mehanizme koji sprečavaju nastanak korupcijskih rizika, uključujući zakone, podzakonske akte, politike STBiH, praksu u implementaciji procedura i slično;
- prikuplja informacije od članova Uprave STBiH, izabranih predstavnika i članova Sindikata o rizičnim procesima i mogućnosti nastanka koruptivnih djela putem anonimnog upitnika i po potrebi putem tehnike intervjua ukoliko se procijeni da je potrebno;
- identificira, analizira i vrši procjenu rizičnih procesa u kojima mogu nastati korupcijski rizici;
- vrši procjenu uticaja postojećih kontrolnih mehanizama na sprečavanju korupcije i korupcijskih rizika unutar STBiH;
- vrši procjenu posljedica nastanka korupcije i korupcijskih rizika unutar svih procesa funkcionisanja STBiH;
- vrši periodičnu edukaciju u pravcu djelovanja protiv korupcije i komunicira sa državnim, entitetskim i kantonalnim Agencijama za borbu protiv korupcije, kao i sa nevladinim sektorom čiji su osnovni pravci djelovanja usmjereni na borbu protiv korupcije.

Član 41.

Komisija za antikorupcijske politike i strategije broji 5 članova i to:

- Četiri člana iz reda Vijeća delegata
- Interni finansijski revizor

Komisija, po potrebi može angažirati spoljne eksperte iz određenih oblasti.

Komisija donosi svoj Poslovnik o radu.

Mandat Komisije traje četiri godine.

V-b UPRAVNI ODBOR

Član 42.

Najviši organ upravljanja između dvije Skupštine je Upravni odbor Sindikata.

Upravni odbor čine:

- Predsjednik/ca Sindikata,
- Regionalni povjerenici,
- Predstavnici regija Sindikata prema kriterijima koje donosi Upravni odbor, ovisno o broju članova Sindikata i sindikalnih podružnica, na 1000 članova 1 član Upravnog odbora,
- Predstavnic STBiH žena i predstavnik/ca STBiH mladi,
- Interni finansijski revizor,

Član 43.

Upravni odbor se sastaje najmanje četiri puta godišnje.

Sjednicama Upravnog odbora može prisustvovati i predsjednik/ca Statutarne komisije, bez prava odlučivanja ako se za to ukaže potreba a najmanje jednom godišnje prilikom izvještajnog sastanka Upravnog odbora.

Član 44.

Nadležnosti Upravnog odbora:

- u ime Sindikata zaključuje kolektivne ugovore i brine o njihovom provođenju,
- Bira potpredsjednika/cu Sindikata
- organizuje i provodi akcije sindikalne borbe,
- Pred nadležnim organima pokreće postupak i predlaže mjere za poboljšanje ekonomskih, socijalnih, tehničko-tehnoloških, ekoloških, obrazovno-kulturnih i drugih potreba članova Sindikata,
- Priprema i saziva Skupštinu,
- Između dvije Skupštine: donosi prijedloge izmjena i dopuna Statuta,
- Donosi godišnji program rada,
- Razmatra izvještaje o svom radu i radu svojih organa,
- donosi finansijski plan i donosi periodične obračune i završni račun,
- dodjeljuje priznanja Sindikata zaslužnim članovima i podružnicama,
- donosi pravilnike, pravila i ostale potrebne akte,
- raspisuje izbore za organe Sindikata,
- donosi Poslovnik o svom radu,
- Bira svoje predstavnike u tijela i organe drugih organizacija i institucija,
- Donosi odluku o isključenju sindikalnih podružnica,
- obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti.
- Imenuje rizničara/blagajnika Sindikata

Upravni odbor je odgovoran Skupštini.

Svake godine Upravni odbor glasa o povjerenju predsjednika/ce i potpredsjednika/ce Sindikata, na osnovu podnesenih izvještaja o radu.

Ako Upravni odbor uskrati povjerenje može sazvati vanrednu skupštinu ili vijeće delegata, te predložiti druge odluke u skladu sa Statutom.

Za rad Upravnog odbora potrebna je prisutnost najmanje 2/3 članova od ukupnog broja članova Upravnog odbora, a odluke su pravosnažne, ako se za njih izjasni većina prisutnih članova.

Mandat Upravnog odbora traje četiri godine.

Član 45.

Upravni odbor može po potrebi sazvati konferenciju Sindikata radi razmatranja bitnih i aktuelnih pitanja u interesu članstva.

Odlukom o sazivanju konferencije Upravni odbor utvrđuje dnevni red i sastav sudionika konferencije.

V-c STATUTARNA KOMISIJA

Član 46.

Statutarna komisija broji 3 člana: Predsjednika/cu i dva člana, koje bira Skupština.

Nadležnosti Statutarne komisije:

- tumačenje odredbi ovog statuta,
- usklađivanje odluka i akata sindikalnih podružnica s odredbama Statuta Sindikata,
- usklađivanje Statuta Sindikata s odlukama i statutima asocijacija s kojima je Sindikat udružen,
- rješavanje žalbi članova i podružnica,
- Pružanje pravne pomoći.

VI

NAČIN DONOŠENJA FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA I IZVJEŠTAJA O RADU

Član 47.

Izvještaj o finansijskom poslovanju podnosi se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i drugim finansijskim propisima.

Nadzor nad raspolaganjem i trošenjem finansijskih sredstava vrši Interni revizor Sindikata koji je dužan prije dostavljanja izvještaja na usvajanje nadležnom organu dostaviti svoj izvještaj, sa mišljenjem o zakonitosti finansijskog poslovanja, u godini za koji se izvještaj podnosi.

Uz finansijski izvještaj izrađuje se i godišnji izvještaj o radu Sindikata i njegovih organa. Izvještaj podnosi predsjednik/ca Sindikata koji dostavlja Upravnom odboru na razmatranje i usvajanje.

Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Sindikata između dvije skupštine podnosi Upravni odbor Sindikata, a usvaja ga Skupština.

INTERNI FINANSIJSKI REVIZOR

Član 48.

Sindikata ima internog finansijskog revizora.

Interni finansijski revizor kontrolira finansijsko poslovanje sindikata, nadzire zakonitost i pravilnost vođenja knjigovodstva, provjerava izvještaje rizničara/blagajnika i podnosi izvještaj Upravnom odboru i Skupštini sindikata.

Na prijedlog Upravnog odbora Internog finansijskog revizora bira Skupština sindikata na mandat od 4 godine, s mogućnošću ponovnog izbora.

Interni finansijski revizor ne može biti lice koje obavlja funkciju Predsjednika/ce sindikata.

Interni revizor je član Upravnog odbora sindikata."

RIZNIČAR - BLAGAJNIK

Član 49.

Sindikata ima rizničara/blagajnika.

Rizničar vodi evidenciju o prihodima i rashodima sindikata, priprema finansijsku dokumentaciju i redovno dostavlja sve potrebne izvještaje internom finansijskom revizoru.

Rizničar je odgovoran za čuvanje i zakonito raspolaganje finansijskim sredstvima Sindikata.

Na prijedlog Predsjednika/ce Sindikata rizničara imenuje Upravni odbor Sindikata. Rizničar je odgovoran Upravnom odboru Sindikata i internom finansijskom revizoru

VII

DEMOKRATSKO DJELOVANJE

Član 50.

Sindikata samostalno vodi kadrovsku politiku.

Organi Sindikata moraju osigurati svojim članovima nesmetan rad i zaštititi ih od šikaniranja zbog njihovog sindikalnog rada i djelovanja.

Mandat svih članova organa i tijela Sindikata, Predsjednika/ce Sindikata i organa i tijela Sindikalne podružnice traje četiri godine.

U izuzetnim okolnostima (kao što su vanredna situacija, elementarne nepogode, epidemije ili druge okolnosti koje onemogućavaju redovno održavanje izbora), dužina mandata može se produžiti najduže za jednu (1) godinu od dana isteka redovnog mandata.

Odluku o produženju mandata donosi Upravni odbor sindikata,

Produženje mandata ima privremeni karakter i prestaje čim prestanu razlozi zbog kojih je odluka donesena, a izbori za nove organe moraju se sprovesti u najkraćem mogućem roku.

Podružnice i organi Sindikata donose odluke i zaključke, u pravilu natpolovičnom većinom članova prisutnih na sjednici, ukoliko je prisutna većina članova organa.

Vijeće delegata sindikata provodi evaluaciju rada organa Sindikata kao jednog od mehanizama za osiguranje demokratskog djelovanja sindikata

Član 51.

Provođenje Statuta Sindikata i povjerenje članstva su osnova za kandidovanje i izbor sindikalnih kadrova.

Svi organi i njihovi pojedini članovi su opozivi, ako su se njihove aktivnosti u suprotnosti sa Statutom ili ako ne izvršavaju svoje obaveze.

Za nosioce funkcija mogu biti izabrani samo stvaralački i sposobni kadrovi iz redova sindikalnih aktivista koji uživaju povjerenje članstva i koji su se istakli svojim radom u Sindikatu.

Kandidati za odgovorne funkcije javno obrazlažu svoje poglede na ostvarivanje sindikalnog programa i unapređivanje rada organa za koji se kandiduju.

Izbor kandidata za tijela i organe Sindikata se vrši između više kandidata ili pojedinačno, tajnim ili javnim glasanjem o čemu nadležni organ donosi posebnu odluku koja je uslovljena situacijom pripreme izbora.

Sva tijela Sindikata su kolektivna tijela. Za usvojene odluke odgovaraju članstvu i organima koji su ih birali.

U organima Sindikata odluke se donose javnim glasanjem, ako Statutom nije propisano da se odluka donosi tajnim glasanjem.

Član 52.

Izborni postupak mora osiguravati članstvu neposredno biranje sindikalnog rukovodstva u društvu.

Funkcija glavnog povjerenika/ce u podružnici u pravilu se obavlja volonterski, a može se obavljati i profesionalno ili samo djelimično profesionalno, zavisno od broja članova Sindikata i ekonomske moći sindikata.

Član 53.

Član bilo kojeg tijela Sindikata može uz pismeno obrazloženje dati ostavku na članstvo u tijelu.

Član 54.

Tijelo iz kojeg je neki član otišao ili dao ostavku može provesti dodatni izbor novog člana. Ako se broj članova smanjio za trećinu, moraju se provesti novi izbori.

Član 55.

Kao dio organizacione strukture Sindikata formiraju se sekcije pod nazivom: STBiH žene i STBiH mladi.

Član 56.

STBiH žene i STBiH mladi su konstitutivni dio Sindikata i kao takvi su ravnopravno zastupljeni sa po jednim mjestom u Upravnom odboru.

STBiH žene i STBiH mladi konstituišu se na konferencijama koje čine žene, odnosno mladi iz reda članova Sindikata.

STBiH žene i STBiH mladi će svoje aktivnosti provoditi u saglasnosti sa izabranim predstavnicima u regionalnim strukturama i uz konsultacije sa članovima Upravnog odbora.

Organizaciju i program svog djelovanja utvrdiće na konferenciji iz stava 2. ovog člana posebnim programskim aktima.

STBiH žene i STBiH mladi su obavezni podnositi izvještaje o svom radu u skladu sa „Pravilnikom o informisanju.“

Član 57.

Aktivnosti STBiH žene i STBiH mladi će biti sastavni dio sindikalnih aktivnosti uopšte.

Zadatak STBiH žene i STBiH mladi jeste u omasovljavanju učešća članova u aktivnostima koje će sekcije provoditi kao i transparentnost informacija bitnih po žensku i mladu populaciju u Sindikatu.

VIII

ZAKLJUČIVANJE KOLEKTIVNIH UGOVORA

Član 58.

Sindikat radnika trgovine i uslužnih djelatnosti zaključuje kolektivne ugovore u ime svojih članova.

Kolektivni ugovori mogu se zaključiti takođe na nivou regije, više regija i kompanije.

Za zaključivanje kolektivnog ugovora na entiteskom/državnom nivou ovlašten/a je Predsjednik/ca u ime Upravnog odbora koji vrši pregovore.

U ime kantona/regije ovlašten je odgovarajući regionalni Povjerenik/ca, zajedno sa Predsjednikom/com.

Ako se kolektivni ugovor zaključuje za dva ili više kantona/regija za potpisivanje kolektivnog ugovora ovlašten je Predsjednik/ca.

Za zaključivanje kolektivnog ugovora u kompaniji ovlašten je Sindikalni Povjerenik/ca u ime sindikalnog Povjereništva koje vrši pregovore, a na osnovu punomoći Predsjednika/ce.

Zaključeni kolektivni ugovor neposredno se primjenjuje i obavezuje potpisnike.

IX

INSTITUCIONALNE AKCIJE I POSTUPAK MIRENJA

Član 59.

U slučaju spora sa poslodavcem ili udruženjem poslodavaca koji nije moguće riješiti pregovaranjem ili postupkom mirenja, a odnosi se na ekonomsko-socijalne interese koje ovaj Sindikat štiti i zalaže se za njih, a koji su garantovani Ustavom, zakonima i kolektivnim ugovorima, Sindikat ima pravo organizovati i provesti institucionalne akcije, uključujući i štrajk.

Odluku o štrajku na nivou Sindikata ili o podršci u štrajku sindikalnoj podružnici ili Regiji donosi Upravni odbor Sindikata u skladu sa Zakonom o štrajku i Pravilima o štrajku koja donosi Upravni odbor Sindikata.

X

OBRAZOVANJE, OSPOSOBLJAVANJE I INFORMISANJE

Član 60.

Radi što bolje komunikacije, koordinacije rada i usklađivanja stavova, članovi Sindikata informišu se o radu Sindikata.

Informisanje u Sindikatu se vrši u skladu sa Pravilnikom o informisanju.

Član 61.

Tijela Sindikata obavezni su za članstvo i članove organizovati osposobljavanje za sindikalni rad i aktivnosti na ostvarivanju programa Sindikata.

Upravni odbor dužan je utvrditi osnove programa osposobljavanja kadrova i za to osigurati sredstva i kadrove.

Član 62.

Radi što potpunijeg informisanja između podružnica i organizacija i organa Sindikata, utvrđuje se obaveza prijedloga uzajamnog informisanja razmjenom materijala, davanjem obavijesti o vođenim raspravama, upućivanjem zahtjeva, međusobnim dogovorima, i drugim pogodnim oblicima informisanja.

Upravni odbor dužan je sve značajnije odluke objaviti u sindikalnom glasilu, na društvenim mrežama ili na neki drugi pogodan način.

XI.

STICANJE I RASPOLAGANJE IMOVINOM SINDIKATA

Član 63.

Članarina je osnovni izvor prihoda i finansiranja djelatnosti Sindikata.

Član 64.

Učlanjenjem u Sindikat, član je obavezan redovno plaćati članarinu i ona je osnova za ostvarivanje svih prava.

Članarina se uplaćuje direktno na račun ili na blagajni Sindikata u ime pojedinačnih članova ili u ime sindikalne podružnice.

Odluku o visini i raspodjeli članarine donosi Upravni odbor i ona obavezuje sve podružnice i članstvo.

Upravni odbor može donjeti odluku o oslobađanju ili smanjenu sindikalne članarine za pojedine podružnice i članove pojedince

Član 65.

Prihodi mogu biti i od priloga i poklona, donacija, dotacija, dobiti preduzeća čiji je Sindikat vlasnik, kao i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 66.

Finansijsko poslovanje tijela Sindikata obavlja se u skladu sa zakonom i Pravilnikom o materijalno-finansijskom poslovanju Sindikata. Sredstvima se mora racionalno ekonomisati.

Svojevoljno mijenjanje, neprovođenje odluka o raspodjeli članarine, i neracionalno ekonomisanje sredstvima, smatra se povredom Statuta.

Sva tijela Sindikata dužna su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svom finansijskom poslovanju.

Član 67.

Imovinu sindikata čine:

a) Obrtna sredstva

- članarine;
- dobrovoljni priloz i pokloni fizičkih osoba i pravnih subjekata;
- prihodi od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda;
- drugi prihodi stečeni u skladu sa zakonom i Statutom.

b) Osnovna sredstva – nepokretnosti

- zajednička imovina, kao idealno vlasništvo na nekretninama, u okviru Saveza samostalnih sindikata;
- povećanje imovine na osnovu investicionih ulaganja u poslovni prostor koji koristi Centrala sindikata;
- imovina koja je pripala Sindikatu na osnovu pravnog sljedništva nad tom imovinom;
- imovina koju Sindikat stekne kupovinom ili građenjem iz vlastitih izvora.

Imovinom upravlja i raspolaže Upravni odbor sindikata na način i u postupku utvrđenim aktima Sindikata.

XII.

JAVNOST RADA

Član 68.

Rad Sindikata je javan.

Javnost se ostvaruje davanjem obavijesti o radu Sindikata štampi, radiju, televiziji i drugim medijima javnog informisanja.

XIII.

UVJETI I POSTUPCI ZA PRIPAJANJE, RAZDVAJANJE, TRANSFORMACIJU ILI PRESTANAK RADA SINDIKATA

Član 69.

Pripajanje Sindikata drugim srodnim sindikatima može predložiti Upravni odbor.

Pisanu inicijativu, iz prethodnog stava, Upravni odbor dostavlja svim Regionalnim odborima na raspravu, a nakon toga, ako inicijativa bude prihvatljiva za većinu Regionalnih odbora, Upravni odbor je dužan sačiniti elaborat o ekonomskoj i organizacijskoj potrebi pripajanja Sindikata sa sindikatom za čije se pripajanje traži. Elaborat mora da sadrži osnovne rezultate realizacije programskih ciljeva prethodnih pet godina, za Sindikat, čije se pripajanje zahtjeva i rezultate Sindikata, te da, s tim u vezi, ukaže na opravdanost spajanja u cilju efikasnije realizacije zajedničkih programskih ciljeva.

Odluku o pripajanju Sindikata drugom sindikatu donosi Skupština sindikata.

Tom odlukom definiraju se pitanja koja se odnose na postojeću imovinu, način prenošenja na novi sindikat, kao i sva ostala pitanja koja se odnose na postupak pripajanja.

Član 70.

Razdvajanje Sindikata može se izvršiti na prijedlog Regionalnih odbora sa svih nivoa vlasti i iz svih oblasti, s tim što inicijativu za razdvajanje mora razmatrati i donijeti odluku o

potrebi takvog postupka skupština svake sindikalne podružnice. Sindikalna podružnica koja ne prihvati inicijativu za razdvajanje Sindikata ostaje u Sindikatu.

Zapisnik sa odlukom o potrebi i opravdanosti razdvajanja dostavljaju se Regionalnim odborima. Sindikalne podružnice sve odluke, sa svojim stavovima, podnose Upravnom odboru.

Upravni odbor Sindikata odlučuje o prispjelim inicijativama u roku od tri mjeseca od dana prijema, na način propisan u ovom članu.

Član 71.

Sindikat može vršiti transformaciju po odluci nadležnog organa, na način i u postupku utvrđenom ovim Statutom i zakonom.

Odluku o transformaciji donosi Skupština, na prijedlog Upravnog odbora.

Član 72.

Sindikat prestaje raditi odlukom Skupštine o prestanku rada ili odlukom o pripajanju, razdvajanju ili transformaciji udruženja, koja za posljedicu ima gubitak pravnog subjektiviteta udruženja na jedan od načina utvrđenih zakonom i ovim statutom.

XIV.

PRAVILA O PRERASPODJELI IMOVINE, U SLUČAJU PRESTANKA RADA SINDIKATA

Član 73.

Odlukom o prestanku rada Sindikata Skupština imenuje radno tijelo sastavljeno od predstavnika Regionalnih odbora sindikalnih organizacija, sa zadatkom utvrđivanja vrijednosti pokretne i nepokretne imovine Sindikata.

Radno tijelo iz stava 1. ovog člana utvrđuje iznose novčanih sredstava na bankovnim računima Sindikata i blagajni Sindikata, utvrđuje dugovanja Sindikata prema zaposlenicima Stručne službe i nosiocima funkcija na profesionalnom radu u Sindikatu (isplata plaća, naknada za plaće i pripadajućih otpremnina), utvrđuje dugovanja za komunalne usluge (struja, voda, telefon, grijanje, odvoz smeća i slično), kao i ostala potraživanja koja budu evidentirana u knjigovodstvu Sindikata.

Sredstva preostala nakon podmirenja obaveza iz stava 2. ovog člana i novčana sredstva ostvarena prodajom pokretne i nepokretne imovine bit će podijeljena nižim oblicima organiziranja (Regionalnim odborima sindikalnih organizacija koje se upišu u Registar udruženja građana kao samostalni sindikati, srazmjerno broju članova sindikata), odnosno Savezu samostalnih sindikata u kojem je bio član Samostalni sindikat.

U postupku podnošenja zahtjeva nadležnom organu za ispis Sindikata iz Registra udruženja, prilaže se odluka i ostali dokumenti o raspolaganju imovinom Samostalnog sindikata na način opisan u ovom članu.

Odlukom o prestanku rada Sindikata utvrđuje se kome pripada pokretna i nepokretna imovina Sindikata.

Istom odlukom utvrđuju se:

- način definiranja novčanih sredstava na računima Samostalnog sindikata,
  - dugovanja Sindikata prema radnicima Stručne službe i nosiocima funkcija,
  - dugovanja prema komunalnim preduzećima (struja, voda, telefon, grijanje, odvoz smeća i slično),
  - i ostala potraživanja, evidentirana u knjigovodstvu Samostalnog sindikata.
- U postupku podnošenja zahtjeva za prestanak rada, kod nadležnog organa, prezentirat će se izvršenje obaveze Sindikata u skladu sa odlukom iz st. 1. i 2. ovog člana.

XV.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 74.

Tumačenje odredaba ovog Statuta daje Statutarna komisija.

Inicijativu za izmjene i dopune Statuta ili donošenje novog statuta može dati sindikalna podružnica i Statutarna komisija, a o prihvatanju inicijative i potrebi izmjena i dopuna Statuta ili donošenja novog statuta odlučuje Upravni odbor sindikata.

Inicijativa za izmjene Statuta mora biti dostavljena u pisanom obliku uz tačnu naznaku koje odredbe Statuta je potrebno mijenjati ili dopunjavati i obrazloženje iz kojih razloga se ta izmjena traži.

Upravni odbor, na način opisan u stavu 1. ovog člana, utvrđuje prijedlog izmjena i dopuna Statuta, a nakon provođenja javne rasprave, prijedlog dostavlja Skupštini na razmatranje i usvajanje.

Član 75.

Podružnice i organi Sindikata dužni su u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Statuta uskladiti svoje odluke o organizaciji s njegovim odredbama ili primjenjivati neposredno.

Član 76.

Samostalni Sindikat radnika trgovine Bosne i Hercegovine osnovan je 1990. godine i upisan u Registar udruženja dana 10.07.1990. godine kod Višeg suda u Sarajevu.

Rješenjem broj: 04-05-2-4192/2000 Ministarstva pravde Federacije Bosne i Hercegovine izvršena je preregistracija u "*Sindikatski radnika trgovine Bosne i Hercegovine*".

Rješenjem broj: 04-05-2-4192/00 od 17.11.2009. godine, Ministarstva pravde Federacije Bosne i Hercegovine izvršena je preregistracija u "*Sindikata radnika trgovine i uslužnih djelatnosti*".

Član 77.

Danom usvajanja ovog Statuta prestaje važiti raniji Statut Sindikata.

Član 78.

Ovaj Statut stupa na snagu danom donošenja.

**PREDSJEDAVAJUĆI RADNOG
PREDSJEDNIŠTVA SKUPŠTINE
SINDIKATA RADNIKA TRGOVINE
I USLUŽNIH DJELATNOSTI**

Fikret Plivčić

